

Introduction to Nachmanides' Commentary on the Torah

The Sixteenth Street Synagogue – Simchas Torah 2006

Gavriel Z. Bellino

Nachmanides' Introductory Poem

In the name of the great God, and the fearful, I will begin to write novel interpretations on the explanation of the Torah. With terror, with fear, with trembling, with sweat, with dread, with praying and confessing, with a humble heart and a broken spirit, asking forgiveness, seeking pardon and atonement, with bowing to the ground, with kneeling, with prostration, until all the vertebrae of the spine seem to be loosened.

And that my soul knows right well in dear awareness, that the egg of the ant is not as small in comparison to the outermost sphere as is my little wisdom and brief knowledge against the hidden matters of the Torah that lie hidden in her house, concealed in her room; For every precious thing and every wonder, every profound mystery and all glorious wisdom are stored up with her, sealed up in her treasure by a hint, by a word, in writing and in speaking; just as the prophet - who was adorned with royal garments and a crown, the anointed of the God of Jacob the author of the sweetest of songs - said: "I have seen an end to every purpose; but Thy commandment is exceedingly broad." And it is said, "thy testimonies are wonderful, therefore doth my soul keep them."

בְּשֵׁם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, אֶתְחִיל לְכַתֵּב
חֲדוּשִׁים בְּפִרוּשׁ הַתּוֹרָה, בְּאִמָּה
בִּירְאָה בְּרִתּוֹת בְּזִיעַ בְּמוֹרָא, מִתְפַּלֵּל
וּמְתוֹדָה בְּלֵב נִדְכָּה וְנִפְשׁ שְׁבוּרָה, שׁוֹאֵל
סְלִיחָה מִבְּקֵשׁ מְחִילָה וְכַפָּרָה, בְּקִדְוָה
בְּבִרְיָכָה בְּהַשְׁתַּחֲוּיָה עַד שִׁתְּפַקְּדוּ כָּל
חֲלִיּוֹת שְׁבִשְׁדָּרָה,

וְנִפְשִׁי יוֹדַעַת מְאֹד
יְדִיעָה בְּרוּרָה, שְׂאִין בִּיצַת הַנְּמָלָה כְּנִגְד
הַגְּלָגֶל הָעֲלִיּוֹן צְעִירָה, כְּאֲשֶׁר חֲכַמְתִּי
קִטְנָה וְדַעַתִּי קִצְרָה כְּנִגְד סִתְרֵי תוֹרָה,
הַצְּפוּנִים בְּבֵיתָהּ הַטְּמוּנִים בְּחֻדְרָה, כִּי כָּל
יָקָר וְכָל פֶּלֶא כָּל סוּד עֲמוּק וְכָל חֲכָמָה
מְפּוֹאָרָה, כְּמוֹס עִמָּה חֲתוּם בְּאוֹצָרָה, בְּרָמֹז
בְּדַבּוּר בְּכַתִּיבָה וּבְאִמִּירָה, כְּאֲשֶׁר אָמַר
הַנְּבִיא הַמְּפּוֹאָר בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת וְהַעֲטָרָה,
מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְנִעִים הַזְּמִירָה: לְכָל
תְּכֹלֶה רְאִיתִי קֶץ רַחֲבָה מְצוֹתָךְ מְאֹד,
וְנֹאמַר: פְּלֹאוֹת עֲדוֹתֶיךָ עַל כֵּן נִצְרַתֶּם
נִפְשִׁי.

But what shall I do since my soul craves for Torah and she is in my heart as a consuming, burning fire in my kidneys restrained; to go forth in the steps of the former ones, the lions of the group, the exalted of the generations, the men of might; to enter with them "The thickest part of the beam," to write as they did explanations of the verses, and Midrashic interpretations on the precepts, and the Agadah, ordered in all things, and sure.

I will place as an illumination before me the lights of the pure candelabrum, the commentaries of our Rabbi Shlomo, a crown of glory, and a diadem of beauty, adorned in his ways, in Scripture, Mishnah and Gemara. The right of the first-born is his. In his words will I meditate, and in their love will I ravish, and with them we will have discussions, investigations and examinations, in his plain explanations and Midrashic interpretations, and every difficult Agadah which is mentioned in his commentaries. And with Abraham the son of Ezra we shall have open rebuke and hidden love.

And God Whom alone I shall fear, He shall save me from the day of wrath. He shall keep me from mistakes and from all sin and transgression, and He shall lead me in the straight way and open for us the gates of light, and He shall deem us worthy to see the day of tidings, as it is written: "How beautiful upon the mountains, are the feet of the messenger of good tidings that announces peace, the harbinger of good tidings that announces salvation, that says to Zion: Thy G-d reigns. Thy word is tried to the uttermost, and Thy servant loves it. Thy righteousness Is an everlasting righteousness, and Thy law is truth. Thy testimonies are righteous forever. Give me understanding, And I shall live.

אָבֵל מָה אֶעֱשֶׂה וְנִפְשִׁי חֹשֶׁקָה בַּתּוֹרָה,
וְהִיא בְּלִבִּי כְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת בּוֹעֵרָה
בְּכָלִיּוֹתַי עֲצוּרָה, לְצֵאת בְּעַקְבֵי הָרֵאשׁוֹנִים
אֲרִיּוֹת שְׂבַח־בוֹרָה, גְּאוּנֵי הַדּוֹרוֹת בְּעָלֵי
גְבוּרָה, לְהַכְנִס עִמָּהֶם בְּעַבֵי הַקּוֹרָה, לְכַתֵּב
כֶּהֱם פְּשָׁטִים בְּכַתּוּבִים וּמְדַרְשִׁים בְּמִצּוֹת
וְאַגָּדָה, עֲרוּכָה בְּכָל וּשְׁמוֹרָה.

וְאֲשִׁים לְמָאוֹר פְּנֵי גֵרוֹת הַמְּנוּרָה
הַטְּהוֹרָה, פְּרוּשֵׁי רַבְּנֵי שְׁלֹמֹה
עֲטֹרַת צְבִי וְצִפְיֹת תְּפָאֲרָה, מְכַתֵּר
בְּנֵי־מוֹסוֹ בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְגִמְרָא, לוֹ
מִשְׁפֵּט הַבְּכוֹרָה. בְּדַבְרֵי אֶהְיֶה, בְּאַהֲבַתְּ
אֲשֶׁנָּה, וְעִמָּהֶם יִהְיֶה לָנוּ מִשָּׂא וּמִתָּן
דְּרִישָׁה וַחֲקִירָה, בְּפִשְׁטֵיּוֹ וּמְדַרְשֵׁיּוֹ וְכָל
אַגָּדָה בְּצוּרָה אֲשֶׁר בְּפְרוּשָׁיו זְכוּרָה. וְעַם
רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן עֶזְרָא תִּהְיֶה לָנוּ תּוֹכַחַת
מְגֵלָה וְאַהֲבָה מְסוּתָרָה.

וְהָאֵל אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ לְבַד אֵירָא, יִצְלִלְנִי מִיּוֹם
עֲבָרָה, יַחֲשַׁכְנִי מִשְׂגִּיאוֹת וּמִכָּל
חַטָּא וְעֲבָרָה, וַיְדַרְיֵכְנִי בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וַיִּפְתַּח
לָנוּ שַׁעֲרֵי אוֹרָה, וַיִּזְכְּנוּ לְיוֹם הַבְּשׂוּרָה,
כְּדַכְתִּיב: מָה נָאוּ עַל הַהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׁר
מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם, מְבַשֵּׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ
יְשׁוּעָה, אוֹמֵר לְצִיּוֹן מָלֵךְ אֱלֹהֵיךָ. צְרוּפָה
אִמְרַתְךָ מֵאֵד וְעַבְדְּךָ אֶהְבֶּה. צְדָקַתְךָ צֶדֶק
לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת. צֶדֶק עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם
הַבִּינְנִי וְאַחֲיָה.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיא/ב
אלא אמר רבא אני וארי שבחבורה

Said Raba, I and a lion of the company...

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צג/ב

גבור שיודע להשיב איש מלחמה שיודע לישא וליתן במלחמתה של תורה

A hero that knows how to respond, a man of war that knows how to do business in the war of Torah.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף סד/א

ואמר רבי אבין הלוי מאי דכתיב יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב אלהי אברהם ויצחק מכאן לבעל הקורה שיכנס בעביה של קו

R. Abin the Levite further said: What is the point of the verse, The Lord answer thee in the day of trouble, the name of the God of Jacob set thee up on high? The God of Jacob and not the God of Abraham and Isaac? This teaches that the owner of the beam should go in with the thickest part of it.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יב/ב

אמר רב נחמן מרדכי מוכתר בנימוסו

Said R. Nachman: Mordecai was crowned in his nimus.

רש"י מגילה דף יב/ב

מוכתר בנימוסו היה - בשמות נאין, נימוס שם בלשון יון,

Crowned in his nimus – with nice names, nimus is name in Greek.

ספר משלי פרק ה

(ט) אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן דְּדָדֶיהָ יִרְוַךְ כָּכֵל עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגָּה תְּמִיד:

A loving doe and a graceful deer- let her breasts satisfy you at all times. Be captivated always with her love.

ספר משלי פרק כו

(ה) טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֵלָה מְאֲהָבָה מְסֻתְרָת:

Better is open rebuke than hidden love.

ספר תהילים פרק קיט

(קמ) צְרוּפָה אֲמַרְתָּךְ מֵאֵד וְעַבְדְּךָ אֲהַבָּה:

(קמב) צְדָקְתָךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת:

(קמד) צְדָק עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחֲזָה:

140) Thy word is very pure: therefore thy servant loveth it.

142) Thy righteousness is an everlasting righteousness, and thy law is the truth.

144) The righteousness of thy testimonies is everlasting: give me understanding, and I shall live